

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2014/15:50

Måndagen den 14 september

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Statssekreterare Lars Westbratt

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 14 september 2015**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag välkomnar Lars Westbratt. Varsågod! Ge oss en uppdatering!

Anf. 2 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Som ni vet håller RIF-rådet på där nere nu i EU. Man sitter inne och diskuterar det här. När det gäller ordförandeskapets slutsatser som cirkulerade i natt och som förhandlades i morse kom Coreper så sent som i förmiddags med en ny skrivelse som var ställd som ordförandeslutsatser till rådet. Dessa har skickats över hit till EU-nämnden också.

Slutsatserna sammanfattar ordförandeskapets syn på diskussionen och på hur situationen med högt migrationstryck och ökad inströmning av migranter bör hanteras. Slutsatserna tar i korthet upp bland annat vikten av att öka vidarebosättningsarbetet och stödet till UNHCR och att arbetet med tillfällig och permanent omfördelning inklusive operativt stöd, så kallade hot spots, måste komma i gång så snart som möjligt.

Slutsatserna nämner också att gränskontroll och återtagandet måste vara effektivt inklusive att Frontex måste stärkas. Behovet av en gemensam lista för säkra ursprungsländer nämns också, liksom samarbetet med tredjeländ.

De förhandlingar som har varit i Coreper har hållit på nästan hela natten och i morse, och de har varit tuffa och de har varit hårda. Vi hade ju särskilda krav härifrån som vi gärna ville uppnå i detta, och ett av dem har varit att få bort den mening som handlar om gemensam gräns- och kustbevakningsstyrka. Det har varit väldigt glädjande för vår del att vi faktiskt har lyckats få bort den.

Ett tillägg som vi kanske inte nämnde förra gången men som vi är väldigt nöjda med att ha fått in är non-refoulement-principen som nu också står inskriven i dokumentet.

En tredje fråga som vi hade uppe när det gäller säkra länder var ju att vi inte ville ha Turkiet med på den listan. Turkiet är inte heller med på den listan, så där är vi också nöjda över hur utfallet har blivit.

Om man tittar på det här dokumentet nu är möjligheterna att förändra någonting i det ytterst, ytterst små. Som det ser ut nu är det ordförandeslutsatser, och vi vet inte riktigt här och nu, vid sittande bord, hur det här kommer att sluta. Vi tror ju att det kommer att sluta i ordförandeslutsatser, men det finns naturligtvis en möjlighet, eftersom RIF pågår, att man kan göra om det till rådsslutsatser på något sätt. Men det är viktigt att säga att vi än så länge inte har fått några indikationer om att det kommer att ske på det sättet.

Anf. 3 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag har en första fråga om beslutsgången. Hur tas besluten? Kommer de att tas med kvalificerad majoritet, eller är det majoritetsomröstning? Kan ni säga lite om beslutsprocessen?

I sak har vi sedan ett medskick. Vi tycker ju att det är otroligt viktigt att man nu kommer fram med att fler länder tar ett ansvar i den uppkomna situationen. Detta delar vi ju med regeringen också.

I de ordförandeskapets slutsatser som ligger på vårt bord nu ser det ut att komma att ta rätt så lång tid innan det sker på det sättet. Man har till exempel hänskjutit det till ett möte den 8–9 oktober och så vidare.

Det är lite här och nu, så vi kan väl ha ett medskick att vi gärna vill att man ska göra mer och fortare.

Sedan står vi fast vid vår avvikande mening om arbetskraftsinvandring och tycker att det är viktigt att man lyfter in det i det här sammanhanget, det vill säga att fler länder öppnar för en arbetskraftsinvandring i enlighet med den svenska modellen. Det är en bra förlaga.

Anf. 4 ANNA-LENA SÖRENSON (S):

Jag vill bara säga att vi fortfarande stöder regeringens ståndpunkter.

Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi står fast vid tidigare ställningstagande.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Sedan är det jag.

Jag resonerar lite grann så här att det finns ett par akuta åtgärder som står uttryckta här och som vi förhoppningsvis får igenom i någon form i dag. Det är för mig det viktigaste.

Sedan finns det en del språkbruk som jag normalt sett inte hade velat godkänna, men just i dag är nog inte rätt läge att ta de konflikterna, utan det viktigaste är att det här akuta kommer igång. Därför kommer jag att stödja regeringens ståndpunkt här i dag.

Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag kan upprepa vad Carl Schlyter sa: Det finns enskildheter i det nu liggande dokumentet som jag i ett normalfall verkligen hade haft invändningar emot och gärna diskuterat.

Jag avstår från det av det skälet att jag tycker att det är jätteviktigt att Sverige är spelbart i de diskussioner som kommer till att följa på det här

dokumentet, och min erfarenhet säger mig att den som röstar emot är inte spelbar och är inte med i kommande och följande diskussioner.

Jag tycker att det är viktigt att Sverige är det, och därför avstår jag från de saker som jag i normalfallet hade tagit upp – med ett undantag, och det är en upprepning av det som *inte* är med, vad jag har kunnat läsa mig till i det senaste dokumentet, nämligen frågan om arbetskraftsinvandring.

Jag tror att det hade varit till fördel för Europa att ha med det i det här dokumentet också. Jag förstår svårigheten med att spela in det, men jag vill jättegärna ändå framföra det som ett medskick och ett önskemål om att vi ytterligare en gång försöker få med denna punkt i det dokument som jag hoppas att så många som möjligt, helst alla, kan ställa upp på i kväll.

Anf. 8 TINA ACKETOFT (FP):

Jag kan bara sekondera det som har sagts här tidigare: Det finns saker som man skulle kunna diskutera, men det är mycket viktigare att vi nu visar handlingskraft.

Jag är oerhört glad, oavsett om det är Sverige eller vem det nu är som har legat bakom det, att vi har fått de förändringar vi har fått när det gäller gemensam gräns- och kustbevakningsstyrka, som nu är borta. Det gäller också non-refoulement och att Turkiet flyttas bort från säkra länder. Efter de senaste veckornas händelser hade det ju varit synnerligen ledsamt om Turkiet nu skulle premieras som ett gott land.

Likt mina center- och moderatkollegor vidhåller vi vår tidigare gemensamma avvikande mening om arbetskraftsinvandring. Det hade varit bra med ytterligare en säker ventil, eller åtminstone en säker ventil, för fler människor att ta sig hit legalt. Detta kunde vara ett sätt.

Anf. 9 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag ber om ursäkt, jag hörde inte från början, för det var väldigt svårt att koppla in sig.

Jag vill bara säga att vi i Vänsterpartiet vidhåller våra tidigare yrkanden och skulle också vilja fråga Morgan Johansson om Turkiet har tagits bort från de säkra länderna.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Turkiet är borta.

Jag tolkar det som att alla avvikande meningar som folk har haft kvarstår på det sättet, men vad vi tar ställning till nu i dag är om EU-nämnden kan acceptera att Sverige godkänner dessa slutsatser, antingen som rådsslutsatser eller som ordförandeskapsslutsatser.

Principbeslutet vi behöver fatta i dag är: Kommer partierna i EU-nämnden att acceptera att Sverige ställer upp på de här eller inte? Det är det vi tar ställning till i dag. Tidigare avvikande meningar finns kvar och är inspelade till regeringen.

Anf. 11 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Våra tidigare ståndpunkter kvarstår naturligtvis i EU-nämnden.

2014/15:50
14 september

Jag har några frågor. Det ena gäller punkt nr 2, om att utöva gränskontroller. Regeringen drev ju att få bort det här med gemensam gräns- och kustbevakningsstyrka. Jag skulle vilja höra lite grann om vad syftet var när de som drev detta ville få med det.

Sedan har jag en fråga om punkt 15 som handlar om att EU ska distribuera medel för olika projekt i samband med migrationsflöden. Det är kanske en fråga vi får återkomma till, men kommer Sverige att kunna söka medel där?

Anf. 12 MARIA PLASS (M):

Jag har egentligen bara en fråga om gränskontroller. Jag skulle vilja ha verifierat att gränskontroll ska vara en nationell angelägenhet.

Anf. 13 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Tack för kloka inlägg, och tack för stödet som ni ändå visar! Jag ska försöka svara på några av frågorna här.

Om vi tar gränskontrollen så tycker vi att det är väldigt bra att det som var innan är borta. Vår åsikt är att detta är ett nationellt ansvar. Vill ni veta lite grann mer om syftet bakom att det låg inne kan Marianne Persson här kanske ge en lite djupare förklaring.

Anf. 14 Kanslirådet MARIANNE PERSSON:

Jag finns på polisenheten på Justitiedepartementet.

Precis som Lars Westbratt sa driver Sverige fortfarande linjen att gränskontroll är och skall förbli ett nationellt ansvar, även om det ju är så att det finns ett gemensamt intresse för alla Schengenstater som har en gemensam yttre gräns.

Jag tror att det finns lite olika motiv till en skrivning om en europeisk gräns- och kustbevakningsstyrka bland de länder som velat ha med det. Jag tror inte att det är ett samlat motiv.

Orsaken till det tror jag är att det är och har varit väldigt oklart så långt tillbaka som när det här förslaget först kom upp för ungefär tio år sedan vad det här faktiskt skulle innebära.

Tankarna på ett europeiskt system för gränskontrollanter har funnits med i nästan tio års tid, och det kan man ju antingen förstå som en något mindre förstärkning av Frontex och Frontex mandat, eller så kan man förstå det som den största extremen, nämligen att man skulle ha en europeisk gränskontrollstyrka som helt och hållet skulle ta över medlemsstaternas eget ansvar, alltså att svensk polis och kustbevakning inte skulle ha kontroller vid den svenska gränsen längre.

Jag tror helt enkelt att olika länder har uppfattat det här på olika sätt. Man ser liksom hela spannet av möjliga utvecklingar framför sig.

Unisys har gjort en genomförbarhetsstudie av möjligheten att införa ett europeiskt system av gränskontrollanter, och i deras rapport står det att en stor majoritet av medlemsstaterna *inte* kan tänka sig en sådan här fullfjädrad europeisk gränskontrollstyrka som alltså skulle ta över gränskontrollen i medlemsstaterna. Men ett antal medlemsstater, till exempel de som nu har yttrat sig för att få in det i de här rådsslutsatserna, skulle ha kunnat tänka sig det den här lilla förstärkningen av Frontex.

Jag tror alltså att mycket handlar om hur man förstår det här uttrycket, men vi har liksom tagit det säkra före det osäkra. Eftersom vi inte vill se den här fullfjädrade europeiska gränskontrollstyrkan så har vi helt enkelt sagt nej och fått det struket ur rådsslutsatserna. Det är orsaken.

2014/15:50
14 september

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Är det någon som vill kommentera detta? Annars tänker jag nu genomföra ett upprop där partierna får säga om de kommer att acceptera att Sverige godkänner slutsatserna.

Jag hör inte att någon begär ordet. Då går vi vidare till en så kallad omröstning.

Anf. 16 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Det blir lite stökigt. Jag hörde inte riktigt vad du sa. Det är fortfarande någon som inte har stängt av mikrofonen, så jag hör inte riktigt.

Men jag säger så här, för att vara tydlig, när det gäller det som nu ligger, med den avvikande mening som vi har lagt: Ja, det kan hända att det kommer rådsslutsatser. Då kommer inte vi *nu* kräva att de ska samrådas igen eller något sådant. Det är ju regeringen som har samrådsskyldighet om det dyker upp någonting. Man får i vanlig ordning göra prövningen själv i den roll och funktion man har, men vi kan bara ta ställning till det vi nu har på bordet.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Ja, om jag förstod Lars Westbratt rätt är sannolikheten att det sker några väsentliga förändringar mycket liten. Stämmer det?

Anf. 18 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Som läget ser ut, på det sättet vi har fått höra det hela, ligger det här. Det finns just nu inga propåer om att det ska göras om till rådsslutsatser. I dagsläget är det ordförandeskapets slutsatser, och som sådana kan ordförandeskapet så att säga ge ut dem helt och hållet. Är det däremot så att det blir rådsslutsatser krävs det enhällighet där nere i fråga om att gå med på det.

Om det egentligen inte sker någon förändring i papperet från ordförandeslutsatserna, även ifall det skulle gå över till rådsslutsatser, vore vi väldigt tacksamma ifall vi kunde få ett okej för det också, så att vi slipper ytterligare en omgång här i EU-nämnden, ifall det inte är några förändringar.

Anf. 19 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag tycker att det låter bra, men det känns märkligt att ta ställning till det innan statssekreteraren har fått möjlighet att svara på de frågor vi ställde tidigare.

Anf. 20 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

En av de frågorna handlade väl om det jag nu sa: Blir det rådsslutsatser krävs det enighet i det hela. Sedan var det ett medskick. Du tycker att

det tar lite för lång tid, fram till oktober. Jag kan väl säga så här: Vi hade gärna sett att man hade kommit längre nu. Men detta beror ju på att det många gånger är oframkomligt att diskutera med många av de andra länderna, som kanske inte har ansvarsprincipen som den främsta principen i det här. Det är egentligen bara att beklaga.

Vi ligger, tycker jag, ganska gemensamt i de här frågorna. Det är viktigt att hela Europa tar ansvar. Det är också en fråga som vi hela tiden för fram. Sedan hade vi naturligtvis velat se fler delar i det här ordförandedokumentet, om permanent omfördelning till exempel, och att man hade pratat mer om ansvar. Men vi står lite grann med det som vi har. Vi har fått igenom våra redlines, som vi tryckte på. Det är svårt att göra några förändringar i det här dokumentet.

När det gäller arbetskraftsinvandring är väl det en fråga som kommissionen så småningom kommer att återkomma med. Man har ju en strategi och ett papper som man har gett ut, som man kommer att komma tillbaka med. Men allt kan inte tas upp vid samma RIF-råd. Detta kommer att komma så småningom.

Nu tror jag att jag har svarat på alla frågor.

Anf. 21 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):
Jag hade en fråga om medel.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:
Hon ställde en fråga om medel och resurserna.

Anf. 23 Statssekreterare LARS WESTBRATT:
Ja, det var en fråga om punkt 15. Det är egentligen en omfördelning inom kommissionen till en annan budget. Man ska då försöka stärka de medlemsstater som har ett oproportionerligt starkt tryck, som det står uttryckt här. Det handlar egentligen kanske om omfördelning till omfördelningsmekanismer för att kunna sköta det här med hot spots och stärka den biten på något sätt. Men det är inte uttryckt helt klart. Vi får försöka återkomma så småningom.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:
Då kan vi kanske gå till beslut, om ingen begär ordet. Då undrar jag vilka partier som kan acceptera att Sverige accepterar denna text eller en snarlik text utan väsentliga innehållsförändringar. Är det rådsslutsatser behöver vi rösta ja. Är det ordförandeskapsslutsatser röstar man väl inte formellt; det är mer en informell överenskommelse. Men inriktningsbeslutet från nämnden blir ändå detsamma.

Då undrar vi vilka som kan stödja detta. Socialdemokraterna?

Anf. 25 INGEMAR NILSSON (S):
Ja.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:
Moderaterna?

Anf. 27 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

2014/15:50
14 september

Vi stöder det, med den avvikande meningen om arbetskraftsinvandring och med medskicket: Lagg kraft och energi på att se till att man faktiskt tittar på hur man kan gå snabbare fram och göra mer! Det är ett fattigdomsbetyg om man inte kommer fram i den här frågan. Det går för lång tid när man skjuter fram det ytterligare en månad. Här och nu vill vi ha beslut, gärna i dag.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Sverigedemokraterna? Johnny Skalin! Är du med oss? Jag får inte kontakt med Sverigedemokraterna.

Jag röstar också ja med liknande argumentation som egentligen alla har uttryckt. Det finns en oro över att detta inte går fortare och smidigare än vad vi har lyckats med. Men det här är ett steg på vägen i alla fall.

Anf. 29 ESKIL ERLANDSSON (C):

Mot bakgrund av vad jag sa tidigare säger jag ja och har medskick respektive avvikande mening sedan tidigare.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Amineh Kakabaveh! Vi får inte kontakt med henne.

Anf. 31 TINA ACKETOFT (FP):

Japp, vi står bakom.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Désirée Pethrus! Har vi ingen kvar? Det var olyckligt. Är det någon på telefon som fortfarande hör oss?

[Uppehåll i mötet på grund av tekniska problem.]

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Hör ni mig nu?

Anf. 34 PATRIK BJÖRCK (S):

Pågår det ett möte eller inte?

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jo, vi blev nedkopplade. Vi var mitt inne i omröstningen. Jag hörde inte ifrån Sverigedemokraterna under omröstningen. Röstade ni ja eller nej till att Sverige ska godkänna den här texten?

Anf. 36 JOHNNY SKALIN (SD):

Nej.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Vi hörde inte heller Désirée Pethrus. Ja eller nej? Amineh Kakabaveh! Ja eller nej?

Men vi har i alla fall en majoritet av dem som har röstat. Tyvärr har vi inte fått kontakt med Kristdemokraterna och Vänsterpartiet.

Anf. 38 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Det är Désirée här.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vad bra! Röstar du ja eller nej?

Anf. 40 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vi röstar ja, förstås, och tidigare ståndpunkter kvarstår.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då är den enda vi inte har fått kontakt med Amineh Kakabaveh från Vänsterpartiet. Amineh Kakabaveh! Är du kvar?

Vi har i alla fall ett beslut. Då tackar jag så mycket. Nästa ordinarie möte är den 25 september kl. 9. Vi ses i morgon kl.11. Det är en viktig tid.

Anf. 42 PATRIK BJÖRCK (S):

Ordförande! Det här var tekniskt en total katastrof på alla sätt och vis. Det får inte upprepas.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Tyvärr kunde vi inte ha vårt ordinarie rum som är anpassat för telefonmöten, för Folkpartiet hade bokat det hela dagen. Det fanns ingen möjlighet för dem att ge oss en halvtimme av den tiden. Tyvärr var vi tvungna att hitta en annan lösning. Vi är i Skandiasalen, och man höll på att förbereda den för riksdagens öppnande i morgon. Det gjorde att vi tvingades till en mycket dålig teknisk lösning. Jag ska tydligt framföra vad vi tycker om den.

Anf. 44 PATRIK BJÖRCK (S):

Det var ingen lösning.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Då avslutar vi mötet.

Innehållsförteckning

2014/15:50
14 september

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	1
Anf. 3 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	2
Anf. 4 ANNA-LENA SÖRENSON (S).....	2
Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD).....	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 8 TINA ACKETOFT (FP)	3
Anf. 9 AMINEH KAKABAVEH (V)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 11 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	3
Anf. 12 MARIA PLASS (M)	4
Anf. 13 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	4
Anf. 14 Kanslirådet MARIANNE PERSSON.....	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 16 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 18 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	5
Anf. 19 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	5
Anf. 20 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	5
Anf. 21 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 23 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	6
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 25 INGEMAR NILSSON (S).....	6
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 27 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	6
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 29 ESKIL ERLANDSSON (C).....	7
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 31 TINA ACKETOFT (FP)	7
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 34 PATRIK BJÖRCK (S)	7
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 36 JOHNNY SKALIN (SD).....	7
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 38 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	7
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 40 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	8
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 42 PATRIK BJÖRCK (S)	8
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 44 PATRIK BJÖRCK (S)	8
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	8